



# 2013, het jaar van de praktijkproeven

## Boomkwekers werken constructief samen in hun zoektocht naar duurzame bestrijdingsmethoden

Het praktijknetwerk 'Duurzame aanpak van ziekten, plagen en onkruiden' is in een jaar tijd uitgegroeid tot een netwerk waarin nu 35 bedrijven intensief samenwerken om te komen tot duurzame oplossingen voor de bestrijding van onkruid en ziekten en plagen. 2013 wordt het jaar waarin een aantal praktijkproeven uitgevoerd wordt bij de diverse deelnemers.

Auteur: Hans Smeets

Tien vooruitstrevende boomkwekers gaven recent opdracht voor het schrijven van een projectplan om te zoeken naar duurzame oplossingen voor het steeds maar kleiner wordende middelenpakket. Hoofdaanvrager van het praktijknetwerk is boomkwekerij Flora Nova in Ophemert, een handelskwekerij die een compleet assortiment boomkwekerijproducten levert aan groenvoorzieners, gemeenten, hoveniers en exporteurs. Flora Nova werkt al een aantal jaren volgens de criteria van Milieukeur boomkwekerij en heeft als doel om zo veel mogelijk milieuvriendelijk te telen. Op de kwekerij worden nog nauwelijks chemische middelen gebruikt. Het zorgen voor een rustige groei en bemesting op maat van de gewassen zijn maatregelen die de afgelopen jaren zijn genomen en die de basis vormen voor een gezonde groei.

### Onkruidbestrijding

De Nederlandse boomkwekerijsector krijgt steeds meer te maken met het feit dat het gebruik van herbiciden aan strengere regels wordt gebonden. Alle etiketten van gewasbeschermingsmiddelen worden namelijk vernieuwd. Volgens het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) voldoen de huidige wet-

telijke gebruiksvoorschriften en aanwijzingen niet goed en om die reden worden de huidige etiketteksten omgezet in Wettelijke gebruiksvoorschriften (WA). Deze maatregelen kunnen consequenties hebben voor het toepassingsgebied en voor het aantal keren dat een behandeling mag wor-

den uitgevoerd. Er geldt ook een opgebruikstermijn van middelen met oude etiketten. Sommige boomkwekers die duurzaam telen volgens de keurmerken MPS-A met bewijs van duurzaamheid of Milieukeur, denken dat deze maatregelen bovenwettelijk zijn, maar deze aanpassingen van



de etiketten zullen gaan gelden voor de gehele boomkwekerijsector.

De aanpassing van de etiketteksten van de herbiciden vindt het eerst plaats. Tot 1 juni 2014 kunnen leveranciers van gewasbeschermingsmiddelen herbiciden nog afleveren met het oude etiket. De opgebruiktermijn van herbiciden met het oude etiket loopt tot 1 juli 2015. In de praktijk betekent dit dat bijvoorbeeld Finale (glyfosinaat-ammonium) in de toekomst slechts eenmaal per jaar toegepast mag worden. Een bodemherbicide, zoals Butisan S (metazachloor), mag vanaf 1 juli 2015 ook nog maar twee keer per jaar in boomkwekerijgewassen worden toegepast met een maximale dosering van 6 liter per hectare.

### Proactieve aanpak

De deelnemers aan het praktijknetwerk Duurzame aanpak van ziekten, plagen en onkruiden werken goed en constructief samen. Binnen de groep wordt goed gediscussieerd over hoe de onkruidbestrijding in de toekomst moet verlopen. Na 2015 zal er een combinatie tot stand moeten komen van mechanische en chemische onkruidbestrijding. Naast boomkwekers nemen ook toeleveranciers en mechanisatiebedrijven deel aan het praktijknetwerk. Zo is Damcon uit Opheusden deelnemer, naast het Duitse mechanisatiebedrijf Kress Landtechnik. De afgelopen maanden hebben deze bedrijven besloten om een demonstratiemodel te ontwikkelen, waarbij nieuwe types vingerwieders in combinatie met een gewasgeleide schoffel tussen boomkwekerijgewassen kunnen worden ingezet. Naast mechanisatie-



bedrijven werken aan het project ook bedrijven mee als Ecostyle, Vos Sprang Capelle, Soil Tech en Mankar Benelux. Doel is om samen te zoeken naar praktische teeltmethoden om de onkruidvegetatie te bestrijden of te beheersen.

### Open dag duurzame onkruidbestrijding

Donderdagmiddag 5 september 2013 vindt bij boomkwekerij Ladders in Wernhout een grote demodag plaats, georganiseerd door het praktijknetwerk. Op de percelen van boomkwekerij Ladders zullen allerlei proeven te bezichtigen zijn, waarbij bezoekers kennis kunnen nemen van de innovaties waar de deelnemende boomkwekers mee bezig zijn.

De dag wordt georganiseerd in samenwerking met de treeport Zundert. Er zal niet alleen aandacht zijn voor mechanische onkruidbestrijding, maar ook voor herbiciden, spuittechnieken en toevoegingen die als doel hebben om het gebruik van chemische middelen te verlagen. Op de percelen van Ladders wordt ook een proefveld aangelegd met groenbemesters in verschillende mengsels; dit ter vergelijking met gangbare groenbemesters.

Leden van het praktijknetwerk zoeken ook naar nieuwe en alternatieve methoden om ziekten en plagen te voorkomen. Op basis van uitgebreide bodem- en bladanalyses worden producten ingezet die als doel hebben om de plant weerbaarder te maken. Hierdoor worden planten naar verwachting minder vatbaar voor ziekten en plagen. Het op orde brengen van de bodembioïologie is de basis voor het succes. Naast de bodem wordt er ook goed gekeken naar de microbiologie op de bladeren. Toepassingen van bladmeststoffen en vloeibare compostthee moeten de microbiologie op de bladeren en op de bodem stimuleren, waardoor de planten aan minder stress blootstaan en dus veel minder gevoelig worden voor ziekten. Er worden producten in de praktijk getest van Plant Health Care, Agrotechnologia en Soil Tech.

Om een goed inzicht te krijgen in de weersomstandigheden ter plekke, wordt er een weerstation bij de proefvelden geplaatst. Waarschuwingssystemen en weermodellen geven inzicht in de ziektedruk in een bepaalde periode. De begeleiders van de proeven krijgen hierdoor veel informatie met betrekking tot de vraag of de toegepaste bladmeststoffen de weerbaarheid van de planten voldoende kunnen stimuleren.



Esther Hessel



Hans Smeets

Het projectplan duurzame oplossingen voor het steeds maar kleiner wordende middenpakket is geschreven door Esther Hessel (directeur Hessel Marketing en communicatie - e.hessel@hesselmarketing.nl) en Hans Smeets (adviseur DLV Plant - team boomteelt - h.smeets@dlvplant.nl).